

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2024
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΓΙΑ ΓΕΛ

ΘΕΜΑ Α

A1. Τα οφέλη του «ταξιδεύειν» σε ατομικό επίπεδο , όπως παρουσιάζονται στο απόσπασμα του κειμένου 1 είναι :

- Προσφορά εμπειριών που καλλιεργούν τον άνθρωπο πνευματικά και ψυχικά, εφόσον προσφέρουν ψυχική και σωματική ευεξία.
- Διαφυγή από την πληκτική και αγχωτική καθημερινότητα, αντλώντας ηρεμία και ευχαρίστηση.
- Φτάνει στην αυτογνωσία και στην επίγνωση των επιθυμιών του, αποκτώντας εμπειρίες και αναμνήσεις που τον εξελίσσουν και τον εκτονώνουν.
- Απόκτηση κοσμοπολίτικης κουλτούρας από τον ταξιδιώτη που διευρύνει τους πνευματικούς του ορίζοντες και τον καθιστούν ευρύτερα μορφωμένο.

ΘΕΜΑ Β

B1.

1. β
2. β
3. α
4. α
5. γ

B2:

α. Πρόθεση της συντάκτριας στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου 1 είναι να πείσει για την αξία των ταξιδιών στη ζωή του ανθρώπου. Ο τρόπος με τον οποίο την αναπτύσσει είναι η αιτιολόγηση «κι αυτό , γιατί...και τελικά να ευτυχήσει».

β.

- έτσι ώστε: συμπέρασμα
- αν και: αντίθεση/εναντίωση
- ή: διάζευξη
- καθώς και: προσθήκη
- συμπερασματικά: συμπέρασμα

Β3. Βασικό γνώρισμα του **Κειμένου 2** είναι ο βιωματικός του χαρακτήρας ,ο οποίος αποτυπώνεται με τη χρήση:

α) α' ενικό πρόσωπο «πηγαίνω», «συλλογίζομαι» , το οποίο προσδίδει προσωπικό και υποκειμενικό τόνο στην αφήγηση.

β) α' πληθυντικό πρόσωπο που αποτυπώνει το συλλογικό και καθολικό βίωμα του αφηγητή με τους υπολοίπους συνταξιδιώτες του «Μπαίνουμε», «κοντά μας»

γ) περιγραφή «αυτοί που ανατράφηκαν...συλλάβουν το πνέμα» για να προσδώσει ζωντάνια και παραστατικότητα για την προσωπική αποτύπωση του χώρου.

ΘΕΜΑ Γ

Γ. Ο Παλαμάς στο ποίημα του «Το ταξίδι» καταθέτει την αξία του ταξιδιού ως τρόπο ψυχικής εκτόνωσης, πιθανώς από κάποια ερωτική απογοήτευση. Ήδη από τους πρώτους δύο στίχους το ποιητικό υποκείμενο εξωτερικεύει και οπτικοποιεί τη δεινή συναισθηματική κατάσταση που βιώνει, «έναν καημό» που τον πνίγει «σαν θηλιά», «σαν φίδι» που τον δαγκώνει. Η χρήση των διαδοχικών παρομοιώσεων σκιαγραφεί τον εσωτερικό πόνο και φορτίζει συναισθηματικά το ποίημα. Διαφυγή βρίσκει στην επιθυμία του να υλοποιήσει ένα ταξίδι «χωρίς τελειωμό», κάτι που εκφράζεται με την χρήση υποτακτικής έγκλισης δηλώνοντας την προσδοκία του («να τραβώ», «να μην στέκω», «να μην βρίσκω»). Η ανάγκη του για το ταξίδι αποτυπώνεται

και με την χρήση ασύνδετου σχήματος, αφού αναμένει να χαθεί σε άγνωστους δρόμους, «να νιώσει πλατιά ερημιά, κλεισμένα τα σπίτια, τα τζάκια σβησμένα, ψηλά να μην φέγγει αστέρι κανένα». Με αυτόν τον τρόπο εκφράζει την βαθιά επιθυμία, την βαθιά σύγχυση για να ξεφύγει από την επώδυνη πραγματικότητα.

Για την προσωπική θέση οι μαθητές/-ες καλούνται να αποδώσουν την αντίδραση τους βάζοντας τον εαυτό τους σε ανάλογη συναισθηματική κατάσταση.

Δ. Η έκθεση έχει επικοινωνιακό πλαίσιο άρθρου

Επικοινωνιακό πλαίσιο: τίτλος, χρήση α' ενικό και γ' ενικού προσώπου, αφόρμηση από τους σύγχρονους ρυθμούς αγχωτικής καθημερινότητας και την ανάγκη για αποφόρτιση.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: αφόρμηση από τους σύγχρονους ρυθμούς αγχωτικής καθημερινότητας και την ανάγκη για αποφόρτιση, παράθεση της θέσης της συντάκτριας και σύνδεση με το θέμα με παράλληλη τοποθέτηση της απόψης των μαθητών.

ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ:

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Συμφωνία με θέση συντάκτριας και οφέλη ταξιδιών σε

- τα ταξίδια αποτελούν μοναδικές εμπειρίες με ανεκτίμητη πνευματική, ψυχική και κοινωνική προσφορά στον ταξιδιώτη.

Ειδικότερα:

- προσφέρουν τη δυνατότητα επαφής με το φυσικό περιβάλλον και τις ομορφιές κάθε τόπου.
- αποτελούν ευκαιρία ψυχικής εκτόνωσης και αναζωογόνησης μέσω της αλλαγής παραστάσεων, φυγής από την καθημερινότητα και αποβολής του άγχους που δημιουργεί ο πιεστικός, σύγχρονος τρόπος ζωής.
- συμβάλλουν στη σωματική ευεξία του ταξιδιώτη καθώς επιτρέπουν την ξεκούραση και την αναπλήρωση σωματικών δυνάμεων ή και την ικανοποίηση από τη σωματική άσκηση.
- ενισχύουν την κοινωνικοποίηση μέσω της αλληλεπίδρασης, της σύναψης σχέσεων με άλλους ανθρώπους αλλά και της ενίσχυσης των δεσμών με τα οικεία πρόσωπα.
- συμβάλλουν στην επαφή και γνωριμία με τα πολιτισμικά επιτεύγματα κάθε λαού, την ιστορία, τα μνημεία και τις παραδόσεις του. Αποτελούν δηλαδή παράγοντα διεύρυνσης των πνευματικών οριζόντων.

- συντελούν στην υπέρβαση των προκαταλήψεων και των ρατσιστικών στερεοτύπων και στην καλλιέργεια του σεβασμού και της αποδοχής του άλλου.

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: ο μαθητής αναμένεται να υποστηρίξει όποια άποψη θεωρεί ενδεδειγμένη φτάνει να είναι τεκμηριωμένη και αξιολογούνται θετικά οι διατυπώσεις που αποτυπώνουν την προσωπική του θέση («κατά τη γνώμη μου», χρήση α' ρηματικού προσώπου)

πιο συγκεκριμένα:

- αναφορά στον αθλητισμό και γενικότερα στην σωματική εκγύμναση που οδηγούν στη σωματική ευεξία και στη χαρά της συμμετοχής αποφορτίζοντας το άτομο.
- αναφορά στην ενασχόληση με την Τέχνη και τις καλλιτεχνικές δραστηριότητες που διευρύνουν και καλλιεργούν μια ευρύτερη αισθητική αντίληψη διεγείροντας τον νου και το συναίσθημα.
- αναφορά στην ανάγνωση βιβλίων που επιτρέπει στους ανθρώπους να ταξιδεύουν σε άλλες εποχές, να διευρύνουν τους ορίζοντες και τη φαντασία τους, να ηρεμούν και να ξεφεύγουν από την καθημερινότητα.
- αναφορά στην επαφή με το φυσικό περιβάλλον και γενικότερα με τη φύση (περίπατοι, εκδρομές, περιβαλλοντικές δράσεις) που αποτελεί φορέα ψυχικής ισορροπίας και ηρεμίας και υποδεικνύει το μέτρο και την αρμονία.
- αναφορά στον ερασιτεχνισμό, δηλαδή στην ενασχόληση με άλλες δημιουργικές δραστηριότητες όπως π.χ. κατασκευές, μοντελισμός κ.ά. που δίνουν διέξοδο στη φαντασία και την επινοητικότητα.
- χρόνος για ενδοσκόπηση και αυτοκριτική που συμβάλλουν στην αυτοβελτίωση και στη συμφιλίωση του ανθρώπου με τον εαυτό του.
- καλλιέργεια διαπροσωπικών σχέσεων και επικοινωνίας με τους άλλους που επιτρέπει την ανταλλαγή σκέψεων και συναισθημάτων ως αντίδοτο της μοναξιάς και της αλλοτρίωσης.

Οι απαντήσεις των θεμάτων είναι ενδεικτικές

Επιμέλεια σχολιασμού: η ομάδα φιλολόγων **ΕΚΘΕΣΗΣ** του φροντιστηρίου
ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΥΛΑΙΑΣ-ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ-ΧΟΡΤΙΑΤΗ